

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
ARASINDA SOSYAL GÜVENLİK KONUSUNDA, 9/3/1987 TARİHLİ
ANLAŞMANIN UYGULAMA ŞEKİLLERİNE DAİR İDARİ DÜZENLEME**

Türkiye Cumhuriyeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti arasında imzalanan 10.3.1987 tarihli Sosyal Güvenlik Anlaşmasının 28'inci maddesi gereğince, yetkili İdari Makamlar adına :

Türkiye Cumhuriyetini temsilen :

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetini temsilen :

Türkiye Cumhuriyeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti arasında Sosyal Güvenlik konusunda, Anlaşma hükümlerinin uygulama şekilleri üzerinde aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır.

**BÖLÜM I
GENEL HÜKÜMLER
(Anlaşmanın 6,7 ve 8'nci Maddelerinin uygulanması)**

Madde 1

İşveren tarafından geçici olarak gönderilen işçiler (24 aya kadar) :

Anlaşmanın 6 (1) maddesinde belirtilen hallerde, mevzuatı uygulanmaya devam olunacak Tarafın Yetkili Makamınca gönderilen Kurum, işçiye, gerekli koşulların yerine getirilmiş olması halinde, kendisinin veya işverenin talebi üzerine, kendisinin anılan Taraf mevzuatına tabi olmaya devam edeceğini ve diğer ülkeye geçici bir süre için çalışmak üzere gönderildiğini bildiren bir belge verir.

İşveren tarafından geçici olarak gönderilen işçiler (24 aylık süreden sonra) :

1. Anlaşmanın 6 (1) maddesinin 2'nci paragrafının uygulanması için işçinin bağlı bulunduğu Ülkenin Yetkili Makamına gerekçeli bir talepname gönderilerek ilgilinin o Ülkenin Sosyal Güvenlik Mevzuatına tabi tutulması talep edilir. Bu talebe bağlı bulunduğu Ülkenin Yetkili Makamının mutabakatını kapsayan bir formülerden üç nüsha eklenir.
2. İlgilinin geçici olarak bulunduğu Ülkenin mevzuatına tabi tutulmaması veya tabi tutulmama halinin devamı hususunda bu Ülkenin Yetkili Makamının mutabık olması halinde bu Makam, mutabakatını formüler üzerinde belirterek formülerin iki nüshasını işçinin bağlı bulunduğu Ülkenin Yetkili Makamına iade eder.
3. Anlaşmanın 8'nci maddesiyle tanınan tercih hakkı, işçinin elçilik, temsilcilik veya konsolosluklarda veya buradaki memurların şahsi hizmetinde çalışmaya başladığı tarihten itibaren 6 aylık süre içinde kullanılabilir.

İşçi, tercih hakkını, Türkiye veya Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti mevzuatından hangisinin uygulanmasını istediğini bağlı bulunduğu Ülkenin Yetkili Kurumuna taahhütlü mektupla bildirmek suretiyle kullanır ve durumdan derhal işvereni haberdar eder.

Tercih hakkı, ilgilinin bu hakkını Yetkili Kuruma bildirdiği ayı takip eden ayın birinci gününden itibaren hüküm ifade eder.

İşçinin kendi Memleketi mevzuatının uygulanmasını tercih etmesi halinde Yetkili Makamın onayı ile bahse konu işçiye elçilik, temsilcilik veya konsolosluklarda çalıştığı müddetçe uygulanacak mevzuatı gösterir bir belge verilir.

BÖLÜM II

HASTALIK VE ANALIK SİGORTALARI

Madde 2

- 1- Anlaşmanın 10'uncu maddesinin uygulanmasında; bir ülkeden diğerine giden işçiler ile bunların beraberindeki aile fertlerinin yeni geldikleri ülkenin hastalık ve analık sigortasından yararlanabilmeleri için, diğer ülkede geçirilen sigortalılık süreleri ile çalışma sürelerinin nazara alınması gerekiyorsa bu işçiler yeni işyerlerinin bulunduğu ülkede bu yardımları yapacak olan Yetkili Kuruma, sözkonusu sigortalılık sürelerini veya çalışma sürelerini gösteren belgeyi ibraz etmek zorundadır.
- 2- Sözkonusu belge, işçinin isteği üzerine bu ülkeye gelmeden önce, son olarak bağlı bulunduğu Yetkili Kurumca verilir.
- 3- İşçi yardım talebine destek olacak, sözkonusu belgeyi ibraz edemezse, yeni işyerinin bulunduğu ülkedeki Yetkili Kurum bu belgenin gönderilmesini diğer Ülkenin Yetkili Kurumundan ister.

Madde 3

1. Anlaşmanın II inci maddesinin 1 ve 2' nci fıkraları ile 14'üncü maddesinin 3'üncü fıkrasında bahsi geçen kimseler diğer taraf ülkesinde geçici olarak ikamet ettiklerinde, sağlık yardımlarından (gerektiğinde hastanede yatılı tedavi dahil) yararlanmak için mümkün olduğu takdirde geçici ikametinin başlamasından önce Yetkili Kurumca verilmiş ve kendisinin bu yardımlara hak kazandığını gösterir bir belgeyi geçici ikamet mahallindeki Kuruma ibraz eder. Bu belgede yardımların yapılabileceği devrenin süresi belirtilir, İlgili kimse alınan belgeyi ibraz edemediği takdirde, geçici ikamet mahallindeki Kurum, Yetkili Kuruma, belgenin temini için bir belge ile müracaat eder,
2. Anlaşmanın 11 inci maddesinin 3' üncü fıkrası ile 16 'ncı maddesinin I inci fıkrasında bahsi geçen kimseler yeni ikamet yerinin bulunduğu Memlekette sağlık yardımlarından yararlanmak için, anılan Ülkedeki Kuruma bir belge ibraz etmek zorundadırlar. Anılan Kurum, aynı belgede, sağlık yardımlarının, Yetkili Taraf mevzuatına göre devam edeceği azami süreyi de belirtir. Belge mücbir sebeplerle önceden düzenlenememişse, Yetkili Kurum bunu işçinin ikametgahını naklinden sonra müracaatı üzerine de verebilir.

Yeni ikamet mahallindeki Kurum, yardımların devam edip etmeyeceğini tespiti için, ilgiliyi gerek kendi müracaatı, gerek Yetkili Kurumun talebi üzerine eşit devrelerle muayene ettirir. Anılar. Kurum bu muayeneleri yaptırmakla ve neticelerini Yetkili Kuruma derhal bildirmekle yükümlüdür. Yardımların Yetkili Kurumca karşılanmaya devam olunması, bu usullere uyulmasına bağlıdır.

3. Yatarak tedavi halinde, geçici ikamet mahallindeki Kurum, ilgilinin bir hastane veya sağlık tesisine giriş tarihini ve söz konusu tedavinin muhtemel süresini başvurunun

kendisine intikal ettiği tarihten itibaren 7 gün içinde Yetkili Kuruma bildirir. Hastaneden veya sağlık tesisinden çıkış halinde de, geçici ikamet mahallindeki Kurum, sözkonusu çıkış tarihini, durumun kendisine intikal ettiği tarihten itibaren 7 gün içinde Yetkili Kuruma bildirir.

İkamet mahallindeki Kurum hastanede tedavinin sona ermesi gerektiğini tespit ettiği takdirde işçiye, sözkonusu tedavinin sona eriş tarihini bildirir ve bildirisinin bir suretini derhal Yetkili Kuruma gönderir.

4. Anlaşmanın II inci maddesinin 5' inci fıkrası, 12'nci maddesinin I inci fıkrası ve 16'ncı maddesinin 3 üncü fıkrasına göre, yardımların sağlanmasında öngörülen müsaadeyi almak için geçici ikamet mahallindeki Kurum, Yetkili Kuruma müracaat eder. Bu yardımlar mutlak aciliyet halinde Yetkili Kurumun izni olmadan yapılırsa, geçici ikamet mahallindeki Kurum, Yetkili Kurumu derhal haberdar eder.

Yukarıda belirtilen fıkralarda öngörülen mutlak aciliyet halleri, ilgilinin hayatını ve sağlığını ağır surette tehlikeye düşüren ve yardımın derhal yapılmasını gerektiren hallerdir. Bir protez veya aracın kazaen kırılması veya bozulması halinde mutlak aciliyetin tespiti için, sözkonusu malzemenin tamiri veya yenilenmesi süresinin belirtilmesi kafidir.

Protez araç ve gereçleri ile büyük önem taşıyan sağlık yardımlarının listesi bu İdari Düzenleme'nin Ek 1'nde gösterilmiştir,

Madde 4

1- a) Anlaşmanın 12'nci maddesinin I' inci fıkrasında bahsi geçen *aile* fertleri, ikamet yerlerinin bulunduğu Ülkede sağlık yardımlarından yararlanmak için anılan Ülkedeki Yetkili Kuruma aşağıdaki belgeleri ibraz ederek kaydolmaya mecburdurlar :

aa) İşçinin talebi üzerine Yetkili Kurumca üç nüsha olarak verilmiş, işçinin sağlık yardımlarından yararlanma hakkının bulunduğu ve işçi tarafından bildirilen aile fertlerinin isimlerini gösterir bir belge, hükümsüzlüğü Yetkili Kurumca ikamet mahallindeki Kuruma bildirilinceye kadar geçerlidir.

ab) Aile fertlerine sağlık yardımları sağlanması için, ikamet yerinin bulunduğu Memleket mevzuatına göre normal olarak gerekli görülen belgeler.

b) İkamet mahallindeki Yetkili Kurum kendi mevzuatına göre aile fertlerinin yardımlardan yararlanma hakkına sahip olup olmadıklarını Yetkili Kuruma bildirir.

c) Madde, 16 Kasım 1996 tarihinde imzalanan ve 01.01.2000 tarihinde yürürlüğe giren Ek Anlaşmaya İlişkin İdari Düzenleme ile yürürlükten kaldırılmıştır.

d) İşçi ve aile fertleri, bu fertlerin sağlık yardımlarından yararlanma haklarına tesir eden mahiyetteki her türlü değişikliği, bilhassa işçinin işini terk ettiğini veya değiştirdiğini veyahut işçinin veya ailesinden birinin daimi veya geçici ikametgahını naklettiğini, Yetkili Kuruma ve aile fertlerinin ikamet mahallindeki Yetkili Kuruma bildirmekle yükümlüdür.

e) Yardımlardan haksız yere yararlanmış olan kimse hakkında işlem yapmak isteyen Yetkili Kuruma daimi ikamet mahallindeki Yetkili Kurum yardımcı olur.

2. Anlaşmanın 12 'nci maddesinin 2' nci. fıkrasında öngörülen halde Yetkili Kurum gerektiğinde, Yetkili Kurumun bulunduğu ülkeye ikametgahını nakletmiş olan aile fertlerinin her biri için son ikametgahın bulunduğu Ülkedeki Yetkili Kurumdan, naklinden hemen önce yardım yapılan sürelerle ait bilgilerin verilmesini ister.

Madde 5

1. Anlaşmanın 14'üncü maddesinin 2'nci fıkrasında öngörülen aylık veya gelir alan kimse, ikamet yerinin bulunduğu ülkede sağlık yardımlarından yararlanmak için , bu Ülkedeki Yetkili Kuruma bir belge ibraz ederek kaydolmaya mecburdur.Bu belgede; aylık veya gelir alan kimsenin ve aile fertlerinin, aylık veya gelir ödeyen Yetkili Kurumun mevzuatına göre , sağlık yardımlarından yararlanma hakkına sahip olduğu bildirilir.Belgeyi düzenleyen Yetkili Kurum ikamet mahallindeki Yetkili Kuruma belgenin iki nüshasını gönderir
2. Aylık veya gelir alan kimse sağlık yardımlarından yararlanma hakkına tesir eden mahiyette her türlü değişikliği bilhassa aylık veya gelirin kesildiğini veya durdurulduğunu ve kendisinin veya aile fertlerinin ikametgahlarını naklettiklerini ikamet mahallindeki Yetkili Kuruma bildirmekle yükümlüdür.
- 3.Belgeyi düzenleyen Yetkili Kurum, aylık veya gelir alan kimsenin ikamet mahallindeki Yetkili Kuruma bu kimsenin sağlık yardımlarından yararlanma hakkının sona erdiğini bildirir.

Madde 6

- 1- Yetkili tarafta değil de, diğer Taraf Ülkesinde geçici olarak ikamet sırasında para yardımlarından yararlanmak için işçi, geçici ikamet mahallindeki Yetkili Kuruma (Anlaşmanın 11 inci maddesinin 1 ve 2'nci fıkralarında öngörülen halde, bu İdari Düzenlemenin 3' üncü maddesinin 1' inci fıkrasında öngörülen belgeyi ve Anlaşmanın 11 inci maddesinin 3'üncü fıkrasında öngörülen halde, bu İdari Düzenlemenin 3'üncü maddesinin 2'nci fıkrasında öngörülen belgeyi ibraz ederek) derhal müracaatta bulunur. Eğer bulunduğu Ülkenin mevzuatı gerektiriyorsa müracaatına müdavi hekim tarafından verilmiş bir iş göremezlik belgesini ekler. Ayrıca, bulunduğu Ülkedeki kendi adresini ve işvereni ile Yetkili Kurumun isim ve adresini de bildirir.
- 2- Eğer işçi, yukarıdaki fıkrada öngörülen belgeyi ibraz etmezse,geçici ikamet mahallindeki Yetkili Kurum, böyle bir belgenin veya işçinin Yetkili Kurum mevzuatına göre hala sigortalı olduğunu gösterir bir belgenin temini için diğer Taraf Yetkili Kurumuna müracaat eder. Bununla beraber İdari Düzenlemenin 3'ncü maddesinin 2'nci fıkrasında öngörülen belge ancak zorunlu sebeplerle önceden düzenlenmemiş ise, ikametgahın naklinden sonra düzenlenir.

Madde 7

- 1- Geçici ikamet mahallindeki Yetkili Kurum, derhal ve en geç işçinin bu Kuruma başvurduğu tarihi takip eden üç gün içinde hekimlerinden birine işçiyi muayene ettirir. Yetkili Kurum, İdari Düzenlemenin 3'üncü maddesinin 2'nci fıkrasında öngörülen belgede, işçinin sağlık kontrolüne tabi olacağı bir tarih bildirmişse, ikamet mahallindeki Yetkili Kurum, ilk muayeneyi bu tarihe kadar geciktirebilir.

- 2- İşçinin iş göremez durumda olup olmadığını belirten ve iş göremezliğin mevcut olması halinde bunun başladığı tarihi teşhis ve muhtemel iş göremezlik süresini gösteren hekim raporu, muayene tarihini takip eden 3 gün içinde, geçici ikamet mahallindeki Yetkili Kurumca, diğer Taraf Yetkili Kurumuna gönderilir. Geçici ikamet mahallindeki Yetkili Kurum, bu beyanda işçinin bu Kuruma başvurduğu tarihi de bildirir.

Madde 8

- 1- İşçi geçici ikamet mahallindeki Yetkili Kurumun idari kontrol düzenine tabidir.
- 2- Geçici ikamet mahallindeki, Yetkili Kurum, ilk sağlık kontrolünden sonra, kendi sigortalılarına uygulanan şartlar dahilinde tıbbi ve idari kontrole devam eder.
- 3- İşçinin hâlâ iş göremez durumda olup olmadığını belirten ve teşhis ve muhtemel iş göremezlik süresini de gösteren hekim raporları, muayene tarihini takip eden 7 gün içinde geçici ikamet mahallindeki Yetkili Kurumca, diğer Taraf Yetkili Kurumuna gönderilir.
- 4- İşçi kontrol nizamına uymadığı takdirde, geçici ikamet mahallindeki Yetkili Kurum, durumunu derhal diğer Taraf Yetkili Kurumuna bildirir. Bildiride, ihlalin mahiyeti ve kendi sigortalısına bu gibi durumda uygulanan işlemin ne olduğunu da bildirir.

Madde 9

- 1- Hekim, işçinin tekrar çalışabilir durumda olduğunu veya olacağını tespit ederse, geçici ikamet mahallindeki Yetkili Kurum işçiye iş göremezliğinin sona erdiğini bildirir ve bildirin bir suretini hekim raporuyla birlikte derhal diğer Taraf Yetkili Kurumuna gönderir.
- 2- Bu Yetkili Kurum, aldığı bilgilere dayanarak, işçinin çalışabilir durumda olduğuna karar verirse, kararını kendisine bildirir ve bildirin bir suretini ikamet mahallindeki Yetkili Kuruma gönderir.
- 3- Böyle bir durumda, ikamet mahallindeki Yetkili Kurumla, sigortalının bağlı bulunduğu Yetkili Kurum iş göremezliğin sona erdiğine dair, birbirinden farklı iki tarih tespit ederlerse sigortalının bağlı bulunduğu Yetkili Kurumun tespit ettiği tarihe itibar olunur.

Madde 10

İşçinin yetkili Tarafa dönmesi halinde, geçici ikamet mahallindeki Kurum, durumu Yetkili Kuruma bildirir ve bildiriye seyahatin, işçinin sağlık durumu bakımından zararlı olup olmadığını gösteren hekim mütalaasını ekler.

Madde 11

- 1- Anlaşmanın 11, 12, 14 ve 16'ncı maddeleri hükümlerine göre yapılan sağlık yardımları masraflarının, Kurumların muhasebe kayıtlarından elde edilen fiili tutarları. Yetkili kurumlarca, bu yardımları yapan Kurumlara ödenir.
- 2- Türkiye'de bu konuda yapılan yardım tutarlarını gösterir belgeler,örneği her iki Yetkili Kurumca müştereken tespit edilen bir cetvelle birlikte, altı ayda bir Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Sosyal Sigorta Kurumuna gönderilir.
- 3- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde bu konuda yapılan yardım tutarlarını gösterir belgeler, örneği her iki Yetkili Kurumca müştereken tespit edilen bir cetvelle birlikte altı ayda bir, Türk Sosyal Sigortalar Kurumuna gönderilir.

- 4- Ödemelerde, bu maddenin 1 'inci fıkrasında öngörülen yardımların Kurum dışı veya anlaşmalı sağlık tesislerinde yapılmış olması halinde Yetkili Kurum mevzuatına tabi işçilere sağlanan sağlık yardımlarına uygulanan tarifelerden yüksek olan tarifeler nazara alınmaz.
- 5- Anlaşmanın 11' inci maddesinin 6' ncı fıkrasına göre yapılacak olan para yardımları ve iş göremezlik ödenekleri, Yetkili Kurum tarafından, kendi mevzuatındaki esaslar dahilinde sağlanır.
- 6- Hak sahipliği belgesinin Türk Sosyal Sigortalar Kurumu kayıtlarına intikal ettiği tarihte, sigortalı, aylık sahibi ve bunların aile fertleri tedavi altında iseler, başlanan bu tedaviye Türk Sosyal Sigortalar Kurumu mevzuatında öngörülen süre dikkate alınarak ilgilinin tedavisine devam edilir.
- 7- Hak sahipliği belgesinin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Sosyal Sigorta Kurumu kayıtlarına intikal ettiği tarihte, sigortalı, aylık sahibi ve bunların aile fertleri tedavi altında iseler, başlanan bu tedaviye Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Sosyal Sigorta Kurumu mevzuatında öngörülen süre dikkate alınarak ilgilinin tedavisine devam edilir.
- 8- Sağlık yardımları hak sahipliği belgesinin, her iki akit taraf Kurumuna intikalinden önce , sigortalı, aylık sahibi ve bunların aile fertlerinin hastalıklarında alınan ücretler, hak sahipliği belgesinde kayıtlı hakkın başlangıç tarihi esas alınarak iade edilir.

BÖLÜM III

İŞKAZALARI VE MESLEK HASTALIKLARI SİGORTASI

Madde 13

Madde, 16 Kasım 1996 tarihinde imzalanan ve 01.01.2000 tarihinde yürürlüğe giren Ek Anlaşmaya İlişkin İdari Düzenleme ile yürürlükten kaldırılmıştır.

BÖLÜM IV

MALÜLLÜK - YAŞLILIK VE ÖLÜM SİGORTALARI

Madde 14

- 1- Anlaşmanın V'inci Bölümünde öngörülen yardımlardan yararlanmak için, işçi veya bir işçinin ölümünde hak sahibi olan kimseler, ikamet ettikleri yerdeki Yetkili Kuruma, bu ülke mevzuatında tayin edilen şekiller dahilinde müracaat ederler.
- 2- K.K.T.C.'de veya Türkiye'de ikamet etmeyen işçi veya bir işçinin ölümünden hak sahibi olan kimse, Anlaşmanın V' inci bölümünde öngörülen bir yardımdan yararlanmak isterse, dilekçesini işçinin son defa sigortalı olduğu ülkedeki Yetkili Kuruma gönderir.
- 3- Dilekçe sahibi, imkan nispetinde, sigortalı olduğu iki ülkenin Kurum veya Kurumlarını ve işçinin nezdinde çalıştığı işveren veya işverenleri belirtir.

Madde 15

- 1- 14'üncü madde hükümlerine göre yapılan bir müracaat, müracaatın yapıldığı Yetkili Kurumca tamamlanır.

2- Karşı Taraf ülkesinde çalışan işçinin, kendi ülkesine kesin dönüş yapması halinde, işçinin talebi üzerine Yetkili Kurum, işçinin sigortalılık süresini gösterir bir belge vermek zorundadır.

Madde 16

1- Anlaşmanın V' inci Bölümünde öngörülen yardım talepleri ile ilgili olarak verilen dilekçelerin tamamlanması için, işlemi yürüten Kurum hüviyet ve medeni hal durumunu gösterir bilgilerle, sigortalının tabi olduğu mevzuata göre geçmiş sigortalılık sürelerini ihtiva eden bir formüler kullanır.

2- Kullanılan formülerdeki bilgileri, işlemi yürüten Kurum tasdik etmiş ise, formülere, hekim raporu hariç, başka bir belgenin eklenmesine lüzum yoktur.

Anılan formülerin diğer ülkedeki Yetkili Kuruma gönderilmesi, doğrulayıcı belgelerin gönderilmesi yerine geçer.

Madde 17

1- İşlemi yürüten Kurum, 16'ncı maddede öngörülen formülere, sigortalının tabi olduğu mevzuata göre geçmiş sigortalılık sürelerini işler ve formülerin iki nüshasını diğer ülkedeki Yetkili Kuruma gönderir.

2- Bu Kurum, formüleri, sigortalının kendi mevzuatına göre geçmiş sigortalılık sürelerine ait bilgilerle tamamlar ve bir nüshasını işlemi yürüten Kuruma iade eder.

- Bundan başka, anılan Kurumca, formülere şu bilgiler de aktarılır:

- Anlaşmanın V' inci Bölümü hükümleri nazara alınmak suretiyle, kendi mevzuatına göre hak kazanılan yardımın tutarı,

- Dilekçe sahibinin, Anlaşma'nın 22'inci maddesi hükümleri uygulanmaksızın, yalnız Kurumun uyguladığı mevzuata göre geçirdiği sigortalılık devreleri için ödeyeceği yardımın tutarı,

- İtiraz yolları ve süreleri.

Madde 18

İşlemi yürüten Kurum, Anlaşmanın 22 nci maddesinin uygulanmasında yardımların sağlanması için alınan bütün kararları ve uygulanan mevzuatların her birinde öngörülen itiraz yol ve sürelerini dilekçe sahibine bildirir. Ayrıca, anılan Kurum, bildirin bir suretini diğer Ülkenin Yetkili Kurumuna gönderir ve dilekçe sahibine tebliğin yapıldığı tarihi de belirtir.

Madde 19

1- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti mevzuatına göre yardım almakta olup Türkiye'de ikamet eden kimselerin idari ve tıbbi kontrolü Yetkili Kurum talebi üzerine Türk Sosyal Sigorta Kurumu aracılığı ile yapılır.

2- Türk mevzuatına göre yardım almakta olup Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde ikamet eden kimselerin idari ve tıbbi kontrolü. Yetkili Kurumun talebi üzerine, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Sosyal Sigorta Kurumu aracılığı ile yapılır.

3- Ancak, Yetkili Kurumun, yardım mevzuu kimseyi kendi seçeceği bir hekime muayene ettirme ve bu kimsenin, sağlık durumu ile çalışma gücünü koruma, idame ve artırmaya ilişkin tedbirler alma hakkı saklıdır.

Madde 20

Tarafların Yetkili Kurumlarınca, malullük derecesinin tayininde diğerk Tarafın Yetkili Kurumlarınca elde edilen tıbbi müşahedeleri ve idari bilgileri nazara alınır. İlgiliyi kendi seçecekleri bir hekime muayene ettirme hakları saklıdır.

Madde 21

Bir malullük aylığı almakta olan kimsenin, bu İdari Düzenlemenin 20'nci maddesinde öngörülen kontrol sonunda yardımlardan yararlanmakta olduğu bir sırada bir işte çalıştığı veya evvelce çalışmış olduğu veya tekrar işe başladığı tespit edilirse, durum Yetkili Kuruma bildirilir. Gerektiğinde ilgilinin sağlık durumu hakkında bir mütehassis hekimin vereceği mütalaa belirtilir.

Madde 22

Bir sigortalı, aylığının kesilmesinden veya durdurulmasından sonra, aylığı ödeyen ülkede değil de diğerk ülkede ikamet ettiği sırada malullük aylığına yeniden hak kazanmışsa, ilgili Kurumlar, ödemelerin yeniden başlaması için lüzumlu bütün bilgileri birbirlerine gönderirler.

Yönetim Tıbbi ve İdari Kontrol Masraflarının Ödenmesi

Madde 23

Masrafların ödenmesinin Usul ve Şekli :

Diğerk Ülkenin sigorta kurumlarının isteğı üzerine, ikamet veya geçici ikamet mahallindeki Yetkili Kurumlarca yapılan tıbbi kontrollerle idari kontrollerden ileri gelen masraflar, kontrolün yapılmasını isteyen Yetkili Kurumlarca fiili bedeller üzerinden karşılanır.

Anlaşma hükümlerinin uygulanması nedeniyle, ikamet veya geçici ikamet mahallindeki Yetkili Kurumlarca yapılan yol paraları ve kendi mevzuatlarında öngörülen zaruri masraflar için de aynı hüküm uygulanır.

Masraf Ödeme Sisteminin Uygulanması

Madde 24

Madde, 16 Kasım 1996 tarihinde imzalanan ve 01.01.2000 tarihinde yürürlüğe giren Ek Anlaşmaya İlişkin İdari Düzenleme ile yürürlükten kaldırılmıştır.

Masrafların Ödeme Usul ve Şekli

Madde 25

Madde, 16 Kasım 1996 tarihinde imzalanan ve 01.01.2000 tarihinde yürürlüğe giren Ek Anlaşmaya İlişkin İdari Düzenleme ile yürürlükten kaldırılmıştır.

BÖLÜM V ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

Madde 26

1- Bir ülkenin Yetkili Kurumunca diğerk ülkedeki hak sahibi kimselere ödenecek yardımlar, doğrudan doğruya Yetkili Kurum tarafından ve bu Kurumun uyguladığı mevzuatta öngörülen vadelerle ödenir.

2- Yetkili Kurum, para yardımlarını milletlerarası posta veya banka havalesiyle öder ve durumu bir defa için, ikametgahın bulunduğu ülkedeki Kuruma bildirir. Ancak, bu yardımlar, ikametgahın bulunduğu ülkedeki Yetkili Kurumca, sigortalının kayıtlı bulunduğu Yetkili

Kurum adına (eğer bu Kurum mutabıksa) yapılabilir. Bu takdirde, Yetkili Kurum, ikametgahın bulunduğu ülkedeki Yetkili Kuruma yardımların miktarını, , ödemenin yapılacağı tarih veya tarihleri ve yardımların azami süresini bildirir.

3- Yardımlar, haksahiplerine, posta veya banka masrafları dolayısıyla bir kesinti yapılmaksızın ödenir.

Madde 27

İrtibat Kurumları Anlaşmanın uygulanması için gerekli belge ve diğer vesaikle ilgili formüllerleri müştereken tespit ederler. Ayrıca bu İdari Düzenlemenin uygulansın da tamamlayıcı idari tedbirleri müştereken alabilirler.

Madde 28

Bu İdari Düzenleme, Anlaşma ile aynı tarihte yürürlüğe girer ve Anlaşma yürürlükte kaldıkça mer'idir.

İşbu İdari Düzenleme Lefkoşe'de 19 Nisan 1989 tarihinde Türkçe olarak iki nüsha düzenlenmiştir.

Türk Tarafı :

ve

K.K.T.C.Tarafı

Protezler, büyük cihazlar ve büyük önemdeki diğer sağlık yardımlarının listesini aşağıdaki şekilde tespit etmişlerdir.

1- Protez, büyük tıbbi cihaz ve büyük önem taşıyan diğer sağlık yardımları, daimi ikamet yeri Kurumunca uygulanan mevzuatta öngörülen durumlar için gerekli oldukları ölçüde, aşağıdaki yardımlardan ibarettir.

- a) Dayanıklı dokumadan mamul ortopedik korsellerle her çeşit tıbbi munzam parçalar alet ve edevat dahil, protez cihazları ve ortopedik veya koruyucu cihazlar,
- b) Ortopedik ayakkabılarla ortopedik olmayan yardımcı ayakkabılar,
- c) Çene ve yüz protezleri, peruklar, (Türk Tarafı için geçerlidir.)
- d) Göz protezleri, görüşü düzenleyici takma camlar, dürbün gözlükler ve teleskop gözlükler,
- e) Sağırlerle ilgili cihazlar özellikle işitme ve ses cihazları,
- f) Sabit ve oynak diş protezleri ile ağız boşluğu tıkaçıcı protezler, (K.K.T.C. tarafı için sadece iş kazalarında geçerlidir.)
- g) Elle ve motorla çalışan küçük hasta arabaları,
- h) Yukarıdaki bentlerde belirtilen tıbbi malzemelerin bakımı, onarımı ve yenilenmesi,
- i) Kürler,
- j) Bir huzur evinde, bir sanatoryumda veya hava koşulları bakımından sağlığa elverişle bir yerde,
- Müdavi hekim raporuna veya benzeri durumlarda, ilgili kimsenin bulunduğu ülke mevzuatının gerektirdiği hallerde geçici ikamet yeri Kurumun kontrolör hekimin (müşavir hekim) raporuna göre geçici ikamet 20 günden fazla süreğinin anlaşıldığı hallerde veya geçici ikamet süresinin anılan hekimin önceden tespit ettiği duruma aykırı olarak 20 günden fazla süreğinin saptanması halinde bir provan toryumda, tıbbi bakım ve tedavi yaptırılması.
- k) Yeniden işe alıştırma ve meslekte yeniden eğitime tedbirlerinin alınması,
- l) Önceden tespit olunan maliyetlerin K.K.T.C. için 500.000.- TL'sini Türkiye için 500.000.- TL' sını aşmaması kaydıyla, diğer her çeşit tıbbi tedbirler veya diğer her nev'i tıbbi, dişle veya cerrahi ile ilgili malzemeler,
- m) Hastaneye yatırma, (ayrıca hastaneye her giriş ve hastaneden her çıkış yetkili Kuruma bildirilecektir.)

2- Acil hallerde yeni kararın 1'inci paragrafında belirtilen yardımlardan birinin sağlanmasının

ilgilinin hayatını ve sağlık durumunu tehlikeye koymadan ertelenmesinin mümkün olmaması halinde, yukarıdaki 1'inci paragrafta belirtilen yardımların sağlanması için gerekli olan izin talebi yerine acilliği haklı gösteren tıbbi nedenleri belirtilen bir rapor ikame olunur. Bu kararın 1'inci paragrafının (a) ile (g) bentlerinde belirtilen malzemelerden birinin kazaen kırılması, bozulması veya tahribi halinde, acil durumun tespiti için, söz konusu malzemenin yenilenmesi gerektiğinin kanıtlanması yeterlidir.

Türkiye Yetkili Makamı K.K.T.C. Yetkili Makamı